

วารสารปรัชญาปริทรรศน์

ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2565

Journal of Philosophical Vision

Vol. 27 No. 2 July - December 2022

สารจากบรรณาธิการ

วารสารปรัชญาปริทรรศน์ ได้ดำเนินการบริการทางวิชาการมาถึงปีที่ 27 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2565 วารสารก็ยังคงสานต่อปณิธานการเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อประโยชน์ของสังคม และประเทศชาติ บนพื้นฐานของหลักวิชาการด้านปรัชญาในทุกสาขาวิชา เช่น พุทธศาสนา สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ รัฐศาสตร์ การศึกษา การบริหาร และแขนงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญา ขอขอบคุณสมาชิกทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อนำเสนอและเผยแพร่งานวิชาการรับใช้สังคมของคณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ ความอนุเคราะห์ในการประเมินบทความ และให้คำแนะนำเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงให้บทความมีคุณภาพยิ่งขึ้นและเกิดประโยชน์แก่วงการวิชาการ ตลอดถึงผู้แต่งที่ได้ให้ความไว้วางใจร่วมส่งบทความตีพิมพ์ในวารสารฉบับที่ผ่านมาและวารสารฉบับนี้ ยังคงรอการสนับสนุนจากทุกท่านทั้งผู้แต่ง ผู้ประเมิน และคณะกรรมการที่มีส่วนร่วมในการผลิตผลงานเขียนทางปรัชญาซึ่งเป็นงานเขียนที่เชื่อมทุกภาคส่วนของสังคมเข้าด้วยกัน

วารสารฉบับนี้จึงขอเชิญชวนทุกท่านได้ติดตามผลงานและบทความใหม่ ๆ ผลการศึกษาใหม่ ๆ ที่เป็นข้อเท็จจริงและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกซึ่งจะได้นำเผยแพร่ต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร. บุญร่วม คำเมืองแสน

บรรณาธิการ

กองงานบรรณาธิการวารสารปรัชญาปริทรรศน์

ที่ปรึกษา

อธิการบดี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รองอธิการบดี ด้านวิชาการและพัฒนาคุณภาพ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รองอธิการบดี ด้านวิจัยและนวัตกรรม	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
คณบดีคณะศาสนาและปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญร่วม คำเมืองแสน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
--------------------------------------	-------------------------------

กองบรรณาธิการภายใน

พระมหามหวินทร์ ปุริสุตตโม, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาฉัตรชัย สุนตตชโย, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาบุญนา ฐานวีโร, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระครูวินัยธรเจริญ ทนตจิตโต, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาชนบ สหายปัญญา (เข้ทอง), ป.ธ.9., ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก (เทพา), ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ ศรีคำมูล	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.ประเวช วัฒนาแก้ว	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาจารย์ ดร.สุรัชย์ พุดชู	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการภายนอก

พระมหาสุรศักดิ์ ปจจนตเสโน, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระมหาพจน์ สุวโจ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตต์เจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสนบุราณ	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรุฑม์ บุญศรีตัน	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเหลือ ใจมโน	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีศักดิ์ สุนทรไชย	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.อำพล บุคดาสาร	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ จันทน์แดง	มหาวิทยาลัยพะเยา
รองศาสตราจารย์ ดร.สุริยศักดิ์ มังกรแก้ววิกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ วัฒนะ	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร แสนมี	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วิวาทสุข	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุณี เวชประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวดี ยอดนา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชู ภูศรี	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิจ ผาเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทีป พิษทองหลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรต์มภ์ แสงแก้ว	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อาจารย์ ดร.เพ็ญศรี บางบอน	มหาวิทยาลัยชินวัตร
อาจารย์ ดร.สวัสดี อโณทัย	มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
อาจารย์ ดร.เสนอห์ เดชะวงศ์	นักวิชาการอิสระ
อาจารย์ ดร.นรรัตน์ สงวนทรัพย์	นักวิชาการอิสระ
อาจารย์ ดร.จิตต์ศรีนพร ญจวัฒนกุล	นักวิชาการอิสระ

กองจัดการวารสาร

พระครูธรรมธรเดช ฐิตเตโช	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระปลัดธนา อคฺคธมโม	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาอนันต์ อนนฺตโร	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาจารย์สิริพร ครองชีพ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
นายประเมษฐ์ จิรวินัยศิริ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย